

**Κοινό Ελληνογαλλικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών:
Διδακτικές της Πολυγλωσσίας και Διδακτικές της πολυγλωσσίας
Γλωσσικές Πολιτικές-Διάδοση των Γλωσσών και Πολιτισμών σε
Πολύγλωσσα Περιβάλλοντα**

**Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Πανεπιστήμιο του Maine**

Φιλοσοφία

Η γενική συγκυρία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και των προκλήσεων που αυξάνουν σταδιακά εξ αιτίας της επαφής των ποικίλων γλωσσικών και πολιτισμικών ομάδων που συνυπάρχουν σε όλες τις σύγχρονες κοινωνίες έχουν δημιουργήσει την ανάγκη για συνεχή έρευνα και διδασκαλία με απώτερο σκοπό να επιτευχθεί η ομαλή ένταξη των παιδιών σε ένα πολυπολιτισμικό και πολύγλωσσο εκπαιδευτικό και κοινωνικό περιβάλλον. Ταυτόχρονα οι δεξιότητες της πολυγλωσσίας, της πολυπολιτισμικότητας και της διαπολιτισμικής επικοινωνίας αποτελούν απαραίτητα εφόδια για όλα τα άτομα που εμπλέκονται στο πεδίο της εκπαίδευσης, εκπαιδευτικοί, παιδιά και γονείς, έτσι ώστε κάθε άτομο να αναπτύσσει τις απαραίτητες εκείνες δεξιότητες που θα του επιτρέψουν να αποτελέσει ενεργό και δημιουργικό μέλος των σύγχρονων πολυπολιτισμικών σχολείων και κοινωνιών.

Μαθησιακοί Στόχοι

Το Κοινό Πρόγραμμα μεταξύ των δύο Πανεπιστημίων επιδιώκει, αφενός, στη στέρεη θεωρητική κατάρτιση των φοιτητών/τριών του, σχετικά με την παιδαγωγική και κοινωνικο-πολιτική αξιοποίηση της πολυπολιτισμικότητας και της πολυγλωσσίας, και, αφετέρου, στην καθοδήγησή τους για την ανάπτυξη κατάλληλων παιδαγωγικών εργαλείων που θα προάγουν τις αξίες της διαπολιτισμικής επικοινωνίας, τόσο στην προσχολική και πρωτοβάθμια, όσο και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Σε ένα εφαρμοσμένο επίπεδο, οι πτυχιούχοι του Κοινού Προγράμματος θα είναι σε θέση:

α) να σχεδιάζουν και να υλοποιούν προγράμματα προώθησης της

πολυγλωσσίας και της διαπολιτισμικότητας και στις δύο συνεργαζόμενες χώρες,

β) να σχεδιάζουν και να προτείνουν γλωσσικές εκπαιδευτικές πολιτικές τόσο στις δύο συνεργαζόμενες χώρες, αλλά και σε όλα τα πολυπολιτισμικά πλαίσια, αποβλέποντας στη διάδοση της πολυγλωσσίας και της διαπολιτισμικής επικοινωνίας.

Το Κοινό Ελληνογαλλικό Πρόγραμμα αφορά στον τομέα της ευαισθητοποίησης των φοιτητών/τριών στις αρχές και στους στόχους μιας ορισμένης γλωσσικής εκπαίδευσης σύμφωνης με τις σύγχρονες διδακτικές και παιδαγωγικές προτάσεις, οι οποίες αναγνωρίζουν έναν ιδιαίτερο ρόλο στη γλώσσα ή γλώσσες καταγωγής του παιδιού, στη θετική αξιολόγησή τους καθώς και στην αντίστοιχη κουλτούρα που κάθε γλώσσα μεταφέρει, αποτελώντας παράλληλα συστατικό στοιχείο των επιμέρους εθνοτικών, γλωσσικών και πολιτισμικών ταυτοτήτων που έρχονται σε επαφή στις πολυπολιτισμικές κοινωνίες.

Οι φοιτητές/τριες καλούνται να εμβαθύνουν στις αρχές και τις εφαρμογές που βασίζονται στη διεθνή σχετική βιβλιογραφία στον χώρο της διγλωσσίας, της εφαρμοσμένης γλωσσολογίας και των ανθρωπιστικών σπουδών, εφαρμόζοντας, ανάμεσα στα άλλα, τις αρχές της προσέγγισης με άξονα την «Αφύπνιση στη ποικιλομορφία των γλωσσών και την πολυγλωσσία». Η συγκεκριμένη προσέγγιση στοχεύει στα εξής:

α) την ανάπτυξη αναπαραστάσεων και στάσεων που ενθαρρύνουν τη γλωσσομάθεια εν γένει, το ενδιαφέρον για τις σχέσεις που συνδέουν τις γλώσσες μεταξύ τους, το ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών και των παιδιών για τις γλώσσες που συνυπάρχουν σε εκπαιδευτικό και κοινωνικό επίπεδο, αλλά και την υποστήριξη όλων των γλωσσών καταγωγής των παιδιών στο σχολείο,

β) την ανάπτυξη μεταγλωσσικών και μετα-επικοινωνιακών δεξιοτήτων (παρατήρησης και συλλογισμού), οι οποίες διευκολύνουν την πρόσβαση στη γλώσσα του σχολείου καθώς και την εκμάθηση των ξένων γλωσσών που διδάσκονται,

γ) την κατάκτηση μίας γλωσσικής κουλτούρας που επιτρέπει να εμβαθύνουμε καλύτερα στον σύγχρονο πολύγλωσσο και πολυπολιτισμικό κόσμο, ενώ αναπτύσσονται, παράλληλα, δεξιότητες που αφορούν τον κριτικό πολυγραμματισμό και τη διαπολιτισμική επικοινωνία.

Επαγγελματική εξέλιξη πτυχιούχων

Οι πτυχιούχοι του Προγράμματος αποκτούν γνώσεις πάνω στα επίκαιρα και σημαντικά ζητήματα της πολυγλωσσίας/πολυπολιτισμικότητας καθώς και σε γλωσσικές εκπαιδευτικές πολιτικές, ενώ, παράλληλα, επιμορφώνονται πάνω στον σχεδιασμό αναλυτικών προγραμμάτων και στην υλοποίηση εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών δράσεων στο πλαίσιο της επαφής των γλωσσών και των πολιτισμών. Οι γνώσεις και η προϋπηρεσία που αποκτούν μπορεί να εφαρμοστεί και να προσαρμοστεί σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα προφίλ πτυχιούχων που αξιοποίησαν το πτυχίο τους και πορείες επαγγελματικής εξέλιξης αποτελούν τα ακόλουθα παραδείγματα:

Απόφοιτη του Προγράμματος από την ελληνική πλευρά, εργάζεται στο Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης διδάσκοντας ελληνικά ως δεύτερη και ξένη γλώσσα, αξιοποιώντας τις γνώσεις της για την παράλληλη ανάπτυξη των γλωσσών σε πολυγλωσσικά περιβάλλοντα. Η ίδια της, γνωρίζοντας πλέον πολύ καλά και τις δύο γλώσσες, διδάσκει αγγλικά και γαλλικά.

Απόφοιτη του Προγράμματος από την γαλλική πλευρά, έχοντας αποκτήσει πολύ καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας, αλλά και της ελληνικής κοινωνικής και εκπαιδευτικής πραγματικότητας, υπηρετεί το διπλωματικό σώμα, ως μορφωτική

ακόλουθος της Γαλλικής Πρεσβείας.

Φοιτητής από τη γαλλική πλευρά, με ειδικευση στα γαλλικά ως ξένη γλώσσα και με πολύχρονη παραμονή σε διάφορες χώρες της Ευρώπης, διδάσκει στο Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης.

Φοιτητής από την ελληνική πλευρά "επένδυσε" το Μεταπτυχιακό αλλά και τις εμπειρίες του στο εξωτερικό και εργάζεται στον τουριστικό - ξενοδοχειακό τομέα. Η δε πολυγλωσσία του, η οποία εξελίχθηκε μέσα από την παραμονή του στη Γαλλία, αποτέλεσε σημαντικό στοιχείο τόσο για την αρχική του πρόσληψη, όσο και για τη σημερινή μονιμοποίησή του.

Απόφοιτη από την ελληνική πλευρά εργάζεται σε Πρότυπο Εκπαιδευτήριο της Θεσσαλονίκης, λόγω της διγλωσσίας της και των γνώσεων που απέκτησε κατά τις σπουδές της στο Πρόγραμμα.

Εισαγωγή στο Πρόγραμμα

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα απευθύνεται σε φοιτητές/τριες των δύο συνεργαζόμενων χωρών αλλά και άλλων χωρών. Οι υποψήφιοι/ες πρέπει να είναι κάτοχοι πτυχίου Ανώτατης Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών niveau Bac+4 και να έχουν γνώση της γαλλικής γλώσσας τουλάχιστον στο επίπεδο του B2. Η εισαγωγή στο Μεταπτυχιακό αποφασίζεται ύστερα από μελέτη του φακέλου του/της υποψηφίου/ας και ύστερα από την πραγματοποίηση προφορικής εξέτασης. Η προφορική εξέταση αποσκοπεί στο να ελέγξει την επιστημονική κατάρτιση των υποψηφίων επί του θέματος. Στο Μεταπτυχιακό γίνονται δεκτοί οι υποψήφιοι/ες ανάλογα με τα προσόντα τους, όπως αυτά καθορίζονται από την προκήρυξη και την επίδοση κατά την προφορική εξέταση. Επιπλέον, για τους/τις υποψηφίους/ες που δεν έχουν καταθέσει την απαραίτητη πιστοποίηση για τη γνώση τους των γαλλικών προβλέπεται γραπτή εξέταση στα γαλλικά. Οι φοιτητές/τριες εισάγονται στο Πρόγραμμα σύμφωνα με τη σειρά επιτυχίας τους κατά τη διαδικασία επιλογής (βαθμολόγηση φακέλου και προφορική εξέταση) από την επιτροπή εξέτασης.

Οι υπεύθυνοι/ες του προγράμματος είναι υπεύθυνοι/ες για τη σύνθεση της επιτροπής εξέτασης, η οποία διεξάγει τις εξετάσεις και πραγματοποιεί τον έλεγχο και την αξιολόγηση των φακέλων των υποψηφίων στο ΑΠΘ και στο Maine. Οι επιτυχόντες/ουσες εγγράφονται στο πανεπιστήμιο όπου κατέθεσαν το φάκελό τους. Στη συνέχεια κάθε Πανεπιστήμιο διαβιβάζει, μέσω της διοικητικής οδού, αντίγραφο φακέλου εγγραφής στο συνεργαζόμενο Πανεπιστήμιο.

Οι εγγραφές γίνονται τον Σεπτέμβριο κάθε έτους και η κοινοποίηση των φακέλων στο συνεργαζόμενο Παν/μιο ολοκληρώνεται εντός του Οκτωβρίου. Η εγγραφή των φοιτητών/τριών στο κάθε πανεπιστήμιο γίνεται σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν σε αυτό. Κάθε Πανεπιστήμιο εφαρμόζει για την εγγραφή των φοιτητών/τριών το καθεστώς το οποίο εφαρμόζεται στο σύνολο των εγγεγραμμένων στο οικείο πανεπιστήμιο φοιτητών/τριών. Κάθε Πανεπιστήμιο μπορεί να δεχτεί μέχρι 10 φοιτητές/τριες ανά έτος.

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα

Οι φοιτητές/τριες των δύο Πανεπιστημίων παρακολουθούν κοινό πρόγραμμα εκπαίδευσης στις δύο χώρες. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών, προβλέπεται ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο σε κάθε χώρα και τουλάχιστον τρίμηνη περίοδος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, στο τέλος των δύο εξαμήνων.

Οι φοιτητές/τριες οφείλουν να παρακολουθήσουν οκτώ (8) μαθήματα, 4 υποχρεωτικά και 4 επιλογής. Επίσης, επικουρικά μπορούν να παρακολουθήσουν και

ένα μάθημα διδασκαλίας της ελληνικής ή γαλλικής γλώσσας ως ξένης.

Μεταξύ των 4 υποχρεωτικών μαθημάτων για όλους/ες τους/τις φοιτητές/τριες, 2 μαθήματα παραδίδονται στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και 2 μαθήματα παραδίδονται στο Πανεπιστήμιο του Maine. Οι φοιτητές/τριες βαθμολογούνται σε 3 από τα 4 παραπάνω μαθήματα (validation). Οι βαθμολογίες γίνονται στην Ελλάδα με άριστα το 10 και στη Γαλλία με άριστα το 20. Η μετατροπή των βαθμών στην αντίστοιχη κλίμακα του συνεργαζόμενου Παν/μίου γίνεται μετά από συμφωνία των επιτροπών εξέτασης στις δύο χώρες. Για τα υπόλοιπα 4 μαθήματα επιλογής, οι φοιτητές/τριες αξιολογούνται χωρίς βαθμολογία (suivi) μετά από συνεννόηση με τους/τις διδάσκοντες/ουσες στα δύο Πανεπιστήμια.

Η διδασκαλία διεξάγεται στη γαλλική και στην ελληνική γλώσσα, ενώ υπάρχει η δυνατότητα, κατά περίπτωση, της χρήσης της αγγλικής. Συνεπώς, στην Ελλάδα, οι εγγεγραμμένοι/ες φοιτητές/τριες στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης πρέπει να διαθέτουν επαρκείς γνώσεις της γαλλικής γλώσσας (επίπεδο B2). Για την ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών προβλέπεται η εκπόνηση πρακτικής άσκησης (250 ωρών σε Ελλάδα και Γαλλία) και μία διπλωματική εργασία (έκτασης 80-100 σελίδων), οι οποίες βαθμολογούνται (στην Ελλάδα με άριστα το 10 και στη Γαλλία με άριστα το 20). Η πρακτική άσκηση έχει διάρκεια τουλάχιστον 250 ωρών συνολικά. Το πρώτο εξάμηνο πραγματοποιείται για όλους/ες τους/τις φοιτητές/τριες στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και ξεκινά στις αρχές του Οκτωβρίου κάθε έτους.

Το δεύτερο εξάμηνο πραγματοποιείται στο Πανεπιστήμιο του Maine της Γαλλίας και ξεκινά στις αρχές του Ιανουαρίου κάθε έτους.

Μετακίνηση, υποδοχή και διαμονή των φοιτητών/τριών

Οι φοιτητές/τριες οργανώνουν και καλύπτουν οι ίδιοι/ες τη μετάβαση και παραμονή τους στο εξωτερικό, διατηρώντας το δικαίωμα να διεκδικήσουν μία υποτροφία (π.χ. Erasmus). Στη Γαλλία προβλέπεται μικρό χρηματικό βοήθημα για τη μερική κάλυψη της δαπάνης που αφορά τη στέγαση.

Το ίδρυμα υποδοχής συνδράμει με κάθε τρόπο τους/τις φοιτητές/τριες προκειμένου να μείνουν σε πανεπιστημιακή εστία με τιμές φοιτητικές. Το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης δεσμεύεται για πρόσβαση στις πανεπιστημιακές υπηρεσίες (βιβλιοθήκη, σίτιση, κ.α.) για όλους και όλες που πραγματοποιούν το πρώτο εξάμηνο των σπουδών τους στη Θεσσαλονίκη στο πλαίσιο του παρόντος Κοινού Προγράμματος. Αντίστοιχα, το Πανεπιστήμιο του Maine παρέχει τη δυνατότητα σίτισης στους/τις φοιτητές/τριες στο πανεπιστημιακό εστιατόριο με φοιτητική χρέωση.

Περαιτέρω Σπουδές

Με την ολοκλήρωση του Κοινού Μεταπτυχιακού Προγράμματος και την απονομή του τίτλου δίνεται η δυνατότητα στους/τις πτυχιούχους να εκπονήσουν διδακτορική διατριβή, είτε στη Γαλλία, είτε στην Ελλάδα, με συνεπίβλεψη (Cotutelle), εφόσον προηγηθεί σχετική συνεννόηση και αποδοχή της πρότασης για διδακτορικό κατά το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο της κάθε χώρας. Στο πλαίσιο αυτό μέχρι το 2014 έχουν ήδη εκπονηθεί δύο διδακτορικές διατριβές.

Υπεύθυνοι του Προγράμματος

Στην Ελλάδα: Ρούλα Τσοκαλίδου, Αναπληρώτρια καθηγήτρια του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Στη Γαλλία: Ioannitou Gina, Αναπληρώτρια καθηγήτρια του Τμήματος Didactiques des langues Τα Γαλλικά ως Ξένη Γλώσσα, Τμήμα Φιλολογιών, Γλωσσών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου του Maine, Le Mans.

Ηλεκτρονικές διευθύνσεις των Πανεπιστημίων :

Πανεπιστήμιο του Maine : <http://fle.univ-lemans.fr/>

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης: <http://www.auth.gr/>

Υπεύθυνοι οργάνωσης :

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Καμαρούδης Σταύρος, Αναπληρωτής καθηγητής

Παν/μίου Δυτικής Μακεδονίας

e-mail : stavros.kamaroudis@voila.fr

Πανεπιστήμιο του Maine

Ιωαννίτου Τζίνα, Αναπληρώτρια καθηγήτρια,

Πανεπιστημίου του Maine, Le Mans

e-mail : gina.va@wanadoo.fr

Γραμματειακή υποστήριξη:

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Ερατώ Γαζάνη: email: egazani@nured.auth.gr

Εύη Μπαλαμπέκου: email: evibal@nured.auth.gr

Πανεπιστήμιο του Maine: secfle-let@univ-lemans.fr

Ιστοσελίδα Προγράμματος

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης: <http://frell.nured.auth.gr>

Υπεύθυνος ιστοσελίδας προγράμματος

Νίκος Πουρνάρας: email: pnikos@nured.auth.gr

Πανεπιστήμιο του Maine: <http://www.univ-lemans.fr>